

Uppdragsbeskrivning – Hygienombud, Radiologi Uddevalla

Syfte

Att förebygga smitta och förhindra smittspridning i vården mellan patienter och personal. God basal hygien är den enskilt viktigaste åtgärden för att förebygga och förhindra smittspridning. Basala hygienrutiner ska därför alltid tillämpas av alla som deltar i patientnära och vårdrelaterat arbete.

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin.

Arbetsbeskrivning

I det förebyggande vårdhygieniska arbetet har hygienombuden en viktig roll som länk mellan personal på arbetsplatsen och vårdhygienisk expertis. Hygienombudet fångar upp frågor och driver kvalitetsförbättrande arbete och deltar i utbildningar med andra hygienombud.

Chef utser en eller flera personer till hygienombud, gärna tvärprofessionellt. Det är viktigt att hygienombuden får tid avsatt för utbildning/arbete med hygienfrågor.

- Tillsammans med chef/teamledare ta fram hygienrutiner för verksamheten.
- Delta i hygienombudsutbildningar.

- Förmedla och delge kunskap från hygienutbildningarna till personalen på arbetsplatsen.
- Hålla sig uppdaterad på vårdhygieniska rutiner.
- Vara kontaktperson i vårdhygieniska frågor.
- Informera nyanställda och vikarier om hygienrutiner.
- Regelbundet genomföra hygienrund/egenkontroll tillsammans med chef och utifrån den kartläggningen, planera och genomföra nödvändiga förbättringsarbeten.

Handhygien

Grunden för god handhygien i vården är att huden på händer och underarmar är hel och fri från smycken, klockor och annat material som omöjliggör desinfektion. Sår och eksem kan vara en källa till smittspridning. Personal som har eksem eller en pågående infektion (till exempel ett infekterat sår, nagelbandsinfektion) ska alltid kontakta chef/teamledare för bedömning av åtgärder.

- Armbandsklocka och smycken tas av när arbetskläder tas på
- Naglar kortklippta, utan nagellack och fria från konstgjort material
- Stödskenor, bandage eller liknande på händer och underarmar omöjliggör en korrekt handdesinfektion och får därför inte användas i vård- och omsorgsarbete

Handtvätt

- Händerna ska, om de är synligt smutsiga, tvättas med vatten och flytande tvål innan de desinfekteras
- Om händerna är smutsiga har inte desinfektionen tillräcklig effekt
- Smuts och kladd avlägsnas bäst av mekanisk rengöring, dvs med hjälp av tvål och vatten.

Handdesinfektion

(Händer som tvättats ska vara torra innan de desinfekteras)

- Händerna ska desinfekteras med ett alkoholbaserat handdesinfektionsmedel, omedelbart före och efter varje direktkontakt med patient
- Händerna ska desinfekteras både före och efter användning av handskar.

Skyddshandskar

- Skyddshandskar för engångsbruk ska användas vid kontakt med eller risk för kontakt med kroppsvätskor eller annat biologiskt material.
- Skyddshandskarna ska tas av direkt efter ett arbetsmoment och bytas ut mellan olika arbetsmoment.

Arbetskläder

- Arbetskläder används endast på arbetsplatsen eller vid transport mellan olika arbetsplatser.
Tänk på att ha desinfekterade händer innan du tar i rena kläder för att inte förorena dem.
- Arbetskläderna ska inte kombineras med privata kläder.
- Arbetskläderna ska ha korta ärmar vid patientnära och vårdrelaterat arbete. *(Långärmat är tillåtet när du inte arbetar patientnära men måste tas av när du arbetar patientnära).*
- Arbetskläderna ska bytas dagligen, eller vid behov oftare.
- Använda/smutsiga arbetskläder läggs i tvättsäck på arbetsplatsen.

Skyddskläder

Plastförkläde, skyddsrock eller motsvarande skyddskläder ska användas, om det finns risk för att arbetskläderna kommer i kontakt med kroppsvätskor eller annat biologiskt material.

- Plastförkläde är engångs och byts mellan varje patient.
- Plastförkläde minskar nedsmutsningen av arbetskläder och minskar mängden mikroorganismer på arbetskläderna och därmed risken för klädburen smitta. Ger skydd vid stänk av kroppsvätskor.

Punktdesinfektion

Punktdesinfektion innebär att ytor och föremål rengörs och desinfekteras av personal direkt vid spill av kroppsvätskor, eller andra vätskor.

- Spill av t ex kroppsvätskor, potentiellt smittsamt material, torkas upp med ytdesinfektionsmedel med tensid. Använd absorberande material av engångstyp vid upptorkning och punktdesinfektion.

Övrigt

Långt hår och skägg ska vara uppsatt. Huvudduk ska vara kort eller instoppad under arbetsklädseln

- Hår bär på mikroorganismer och kan fall ner på patienten och på det sättet sprida mikroorganismer vidare.
- Huvudduk jämföras med hår och sköts på samma sätt.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Hans Qvick, (hanqv), Vårdenhetschef

Godkänd av: Hans Qvick, (hanqv), Vårdenhetschef

Dokument-ID: NU10095-1537046713-628

Version: 1.0

Giltig från: 2026-04-24

Giltig till: 2028-04-24